

BOSNA I HERCEGOVINA
UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE

550

Na osnovu člana 15. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), direktor Uprave za indirektno oporezivanje donosi

UPUTSTVO

**O PROCESU UPRAVLJANJA RIZICIMA POŠTOVANJA
PROPISA O INDIREKTNOM OPOREZIVANJU**

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim Uputstvom propisuje se proces analize i upravljanja rizicima poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju u Upravi za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UIO), način rada Odjeljenja za analizu i upravljanje rizicima (u daljnjem tekstu: OAUR), suradnja OAUR sa drugim organizacionim jedinicama UIO i drugim institucijama te uspostavljanje i način rada Komisije za upravljanje rizicima poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju (u daljnjem tekstu: Komisija).

Član 2.

(Definicije)

Izrazi korišteni u ovom Uputstvu imaju sljedeće značenje:

- a) Rizik je mogućnost nastajanja neželjenih, negativnih posljedica određenih događaja, tj. bilo kakav negativan uticaj na ostvarenje kratkoročnih i dugoročnih ciljeva UIO.

- b) Proces upravljanja rizicima poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju (eng. Compliance Risk Management) je strukturiran iterativni proces za sistemsku identifikaciju rizika, analizu rizika, procjenu rizika i utvrđivanje prioriteta, obradu i analizu uspješnosti (evaluaciju).
- c) Porezni obveznik je registrirani obveznik indirektnih poreza i drugo lice koje ima ili može imati obavezu indirektnih poreza.
- d) Strateška analiza rizika je analiza koja podrazumijeva sticanje saznanja o riziku i općim tendencijama u određenoj oblasti sa ciljem planiranja operacija i rasporeda resursa kod dugoročnih mjera.
- e) Taktička analiza rizika je analiza koja ima srednjoročne i kratkoročne ciljeve i usmjerena je na predlaganje mjera za otklanjanje rizika za specifične oblasti, segmente ili određene grupe poreznih obveznika.
- f) Operativna analiza rizika je analiza usmjerena na predlaganje direktnih mjera za određenog poreznog obveznika.
- g) Područje rizika je skup sličnih rizika imanentnih jednoj oblasti, odnosno osnovnim aktivnostima poreznih obveznika u ispunjavanju obaveza indirektnih poreza.
- h) Rizik poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju predstavlja mogućnost gubitka prihoda ukoliko poslovni subjekt ne ispunji neku od četiri osnovne obaveze poreznih obveznika (tj. opis u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza, podnošenje poreznih prijave, tačan unos podataka u porezne prijave i plaćanje).
- i) Matrica rizika je analitički alat za procjenu nivoa rizika. Određena je uticajem i vjerovatnoćom nastanka nepovoljnog događaja u formatu (*n x n*) pri čemu su determinante matrice vrednovane u rasponu od jedan do *n*, a gradacija rizika od nižeg ka višem.
- j) Metoda slučajnog uzorka (random kontrola) predstavlja slučajni odabir poreznih obveznika za kontrolu u cilju: ocjene nivoa poštovanja poreznih propisa od strane poreznih obveznika, identifikacije novih rizika, prepoznavanja rizika svojstvenih određenoj djelatnosti, profiliranja obveznika, osiguravanja informacija i znanja za buduće kontrolne aktivnosti, validacije modela analize rizika ili nastojanja da svi obveznici imaju istu vjerovatnoću da budu predmetom kontrole.
- k) Parametri (indikatori) rizika su logička pravila koja obično uključuju uvjetovanost i koja procjenjuju istinitost hipoteze.
- l) Registar parametara rizika je instrument za dokumentiranje i grupiranje parametara rizika.
- m) Ponder rizika je vrijednost koja se dodaje pojedinim parametrima rizika u cilju valorizacije odnosnih parametara.
- n) Parametarski model je sistem hipoteza, podataka i zaključaka prikazan kao matematički opis stanja. Model baziran na pravilima ima dva kriterija: broj prekršenih pravila i broj bodova rizika.
- o) Hipoteza je prijedlog koji je napravljen na temelju poznatih činjenica kao polazište za daljnju istragu. Hipoteza je izjava sljedećeg oblika "Ako je X istinit, postoji rizik poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju".
- p) Benčmarking (eng. Benchmarking) je metod poredjenja vrijednosnih kriterijuma koji podrazumijeva sistematično poredjenje performansi pojedinačnog obveznika sa obveznicima koji pripadaju istom segmentu ili istoj vrsti djelatnosti.
- r) Mapiranje rizika je dio procesa upravljanja rizicima u kom se identifikovani rizici grupiraju po području rizika i dokumentiraju u Registar rizika.
- s) Registar rizika je instrument za dokumentiranje identifikovanih rizika i mjera za upravljanje rizicima.
- t) Izvještaj o rizičnoj oblasti predstavlja dokument u kome je dat pregled stanja i ključnih rizika u rizičnoj oblasti (djelatnost, vrsta prihoda, drugi segmenti) i koji se kontinuirano dopunjava saznanjima o novim rizicima i preduzetim mjerama na smanjenju rizika u okviru Programa poštovanja propisa rizične oblasti.

Član 3.

(Upotreba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u propisu navedene u jednom rodu bez diskriminacije odnose se i na muški i na ženski rod.

DIO DRUGI - OPĆI PRINCIPI UPRAVLJANJA RIZICIMA POŠTOVANJA PROPISA O INDIREKTNOM OPOREZIVANJU

Član 4.

(Faze procesa upravljanja rizicima)

- (1) Proces upravljanja rizicima poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju determiniran je sljedećim fazama:
 - a) identifikacija rizika,
 - b) analiza rizika,
 - c) procjena rizika i utvrđivanje prioriteta,
 - d) obrada rizika,
 - e) analiza uspješnosti (evaluacija).
- (2) Identifikacija rizika je faza u kojoj se određuju mogući izvori rizika, nivo rizika koji ugrožava ostvarenje ciljeva te vrši popis mogućih rizika.
- (3) Analiza rizika je faza tokom koje se rizici ispituju kako bi se otkrile njihove glavne komponente i karakteristike. Izvodi se prikupljanjem i obradom podataka i informacija čime se stiču saznanja o određenom riziku.
- (4) Procjena rizika i utvrđivanje prioriteta je faza u kojoj se rezultati analize rizika unose u matricu rizika na osnovu koje se definiraju prioriteta za identifikovane rizike. Identifikovani, procijenjeni rizici mapiraju se u Registar rizika.
- (5) Obrada rizika je proces odabira aktivnosti za otklanjanje negativnog učinka rizika na kratkoročne ciljeve.
- (6) Analiza uspješnosti (evaluacija) se koristi za mjerenje svakog koraka procesa upravljanja rizicima i važan je pokazatelj efikasnosti i efektivnosti. Evaluacija je faza u kojoj se ocjenjuje uspješnost prethodnog ciklusa i istovremeno osiguravaju ulazne informacije za novi ciklus identifikacije rizika kao i moguća unaprjeđenja.

Član 5.

(Nivoi pristupa procesu upravljanja rizicima)

- (1) Proces upravljanja rizicima poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju vrši se na tri nivoa:
 - a) strateškom,
 - b) taktičkom,
 - c) operativnom.
- (2) Pristup procesu upravljanja rizicima poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju može biti odozgo prema dolje (eng. top-down), odozdo prema gore (eng. bottom-up) i kombinirani pristup.
- (3) Pristup odozgo prema dolje je pristup strateške prirode kojim se počinje od općeg pregleda rizika, preko rizičnih oblasti na taktičkom nivou, do pojedinačnih rizika poreznih obveznika na operativnom nivou.

- (4) Pristup odozdo prema gore je pristup operativne prirode i podrazumijeva korištenje informacija o pojedinačnim rizicima u cilju sticanja opće slike o mogućim prijetnjama po ciljeve UIO.
- (5) Kombinirani pristup kombinira pristupe odozgo prema dolje i pristup odozdo prema gore.

Član 6.

(Područje rizika)

- (1) Rizici se prilikom identifikovanja grupiraju u četiri područja:
- rizik upisa u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza,
 - rizik podnošenja porezne prijave,
 - rizik tačnog unosa podataka u porezne prijave,
 - rizik plaćanja.
- (2) Rizik upisa u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza obuhvata:
- lica koja su upisana u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza, ali više ne ispunjavaju uvjete definirane Zakonom o PDV za upis u Jedinstveni registar,
 - lica koja nisu upisana u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza, a obavljaju promet dobara i usluga preko praga definiranog Zakonom o PDV,
 - postojanje neusklađenih podataka o poreznom obvezniku u Jedinstvenom registru obveznika indirektnih poreza sa podacima organa i institucija nadležnih za osnivanje poreznog obveznika.
- (3) Rizik podnošenja porezne prijave je rizik od manje iskazanog poreznog prihoda zbog obveznika koji ne podnose ili kasne sa podnošenjem prijava.
- (4) Rizik tačnog unosa podataka u porezne prijave je rizik negativnog učinka na porezni prihod zbog iznosa koji su netačno (nekorektno) iskazani u poreznoj prijavi.
- (5) Rizik plaćanja je rizik gubitka poreznih prihoda zbog neplaćanja dospjelih obaveza iskazanih na poreznoj prijavi ili drugih dodatno utvrđenih obaveza.

Član 7.

(Procjena rizika)

- (1) Nivo rizika određuje se procjenom vjerovatnoće i uticaja, korištenjem matrice rizika.
- (2) Procjena rizika je kvalifikacija rizika na:
- visok,
 - srednji,
 - nizak.
- (3) Visok rizik je pojava koja sigurno ili najvjerojatnije nastaje i uzrokuje vrlo ozbiljne posljedice te redovno aktivira neposredan odgovor.
- (4) Srednji rizik je pojava koja vjerovatno nastaje i uzrokuje ozbiljne posljedice te obično aktivira odgovor.
- (5) Nizak rizik je pojava koja ima manju vjerovatnoću nastanka i uzrokuje manje posljedice te se obično rješava standardnim ili rutinskim procedurama.

DIO TREĆI - PROCES ANALIZE I UPRAVLJANJA RIZICIMA POŠTOVANJA PROPISA O INDIREKTNOM OPOREZIVANJU U OAUR

POGLAVLJE I NAČIN RADA OAUR

Član 8.

(Nadležnosti OAUR)

OAUR ima sljedeće nadležnosti:

- vrši poslove analize i upravljanja rizikom poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju na strateškom, taktičkom i operativnom nivou,
- suraduje sa organizacionim jedinicama UIO, posebno sa organizacionim jedinicama koje vrše kontrolnu funkciju radi prikupljanja informacija iz svih

raspoloživih izvora i baza podataka te pribavljanja aktualnih podataka i tendencija novih povreda propisa koji reguliraju indirektnu porez,

- vrši segmentaciju, identifikaciju, procjenu i prioritizaciju rizika koristeći sve resurse,
- organizuje i koordinira aktivnosti sa drugim organizacionim jedinicama prilikom identifikacije rizika,
- kreira kriterije za metodičko analiziranje i ocjenjivanje podataka,
- vrši odabir, vrednovanje kriterija i ocjenu rizika kao osnov za provođenje kontrolnih funkcija,
- vrši najsloženije analitičke poslove prilikom analize rizika nepoštovanja poreznih propisa i predlaže mjere i aktivnosti koje za cilj imaju unaprjeđenje poštovanja propisa,
- analizira izvještaje o rezultatima ostvarenim u provođenju tih aktivnosti i rezultate koristi za evaluaciju kriterija,
- uspostavlja i održava Registar rizika i Registar parametara rizika,
- suraduje sa nadležnim organizacionim jedinicama UIO i drugim institucijama po pitanjima iz nadležnosti OAUR,
- organizuje provođenje i praćenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole u OAUR,
- pruža stručnu pomoć drugim organizacionim jedinicama,
- vodi propisane evidencije,
- izrađuje izvještaje o radu.

Član 9.

(Sačinjavanje analiza i dostavljanje nadležnim organizacionim jedinicama)

- OAUR provodi redovne analize u cilju identifikacije rizika poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju, prikupljanjem i obradom podataka iz dostupnih internih i eksternih izvora.
- Analize se dostavljaju organizacionim jedinicama na koje se odnose prepoznati rizici i koje imaju mogućnost djelovanja na iste, a po potrebi i drugim organizacionim jedinicama.
- Organizacione jedinice koje su provodile aktivnosti na osnovu dostavljenih analiza povratnu informaciju te eventualno identifikovane nove rizike dostavljaju OAUR.

Član 10.

(Odabir obveznika za kontrolu)

- OAUR na operativnom nivou mjesečno dostavlja Sektoru za poreze prijedlog poreznih obveznika za kontrolu i to:
 - jednu trećinu obveznika koji su zahtijevali povrat ili kredit u prethodnom poreznom periodu i/ili čiji je kredit dospio na izvršavanje,
 - dvije trećine obveznika na osnovu identifikovanih rizičnih segmenata.
- Dvije trećine obveznika koji se biraju na osnovu identifikovanih rizičnih segmenata obuhvataju i prijedloge:
 - rizičnih obveznika identifikovanih u postupku analiza OAUR (vanredna analiza rizika),
 - obveznika izabranih metodom slučajnog uzorka (random kontrola).
- OAUR održava interne mjesečne sastanke u cilju izbora rizičnih segmenata za kontrolu ili cijelog skupa obveznika kao i izbora parametarskog modela rizika na temelju kojeg se vrši analiza.
- Ovisno od izabranog segmenta za kontrolu vrši se izbor modela rizika selekcijom parametara rizika iz

uspostavljenog Registra parametara rizika i pondera za parametre rizika.

- (5) Proces sačinjavanja plana kontrola dokumentira se Izvještajem o analizi rizika na operativnom nivou koji sadrži predložene i analizirane segmente, parametre i način bodovanja, broj obveznika predloženih za kontrolu prema segmentima te pregled obveznika predloženih za kontrolu.

Član 11.

(Parametarski model rizika)

- (1) Parametarski model rizika je sistem za procjenu rizika, analizu i profiliranje, koji vrši ocjenu rizika ispunjavanja obaveza poreznih obveznika uz upotrebu raspoloživih internih i eksternih podataka i informacija o poreznim obveznicima.
- (2) Parametarski model rizika je zasnovan na setu logičnih pravila (parametara) koja su postavljena kao hipoteze, gdje se za svako pravilo računa da li je prekršeno i izračunavaju bodovi rizika te se izračunava ukupna vrijednost rizika na osnovu koje se rangiraju porezni obveznici.
- (3) OAUR vrši segmentaciju i uspostavlja sektorska mjerenja (benčmarking) kako bi ocijenili performanse unutar djelatnosti, a u svrhu kreiranja parametara rizika i pondera za parametre rizika.
- (4) U postupku vrednovanja parametara rizika, najveći ponderi rizika se daju finansijskim parametrima.
- (5) Identifikovani rizici kao i odnosni parametri su grupirani u četiri područja: rizik upisa u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza, rizik podnošenja porezne prijave, rizik tačnog unosa podataka u poreznu prijavu i rizik plaćanja.
- (6) Parametarski model rizika je baziran na pristupu jednakog tretmana prema poreznom obvezniku i svi parametri se na jednoobrazan način primjenjuju na sve obveznike ili isti segment obveznika.

Član 12.

(Evaluacija efikasnosti modela, parametara rizika i kontrola)

- (1) Evaluacija efikasnosti modela i parametara rizika vrši se na osnovu rezultata kontrola i pomoću metoda slučajnog uzorka (random kontrola), pri čemu se kod identifikovanja novih rizika vrši kreiranje novih parametara rizika ili se po potrebi vrši korigiranje postojećih parametara rizika.
- (2) Metod slučajnog uzorka (random kontrola) u svrhu validacije modela i parametara rizika vrši se iz skupa nerizičnih obveznika i čini 3% od ukupnog broja obveznika koje OAUR predlaže za kontrolu.
- (3) Izvještaj o evaluaciji odnosno analiza efikasnosti kontrola predloženih od strane OAUR se izrađuje jednom godišnje za prethodne tri godine i dostavlja direktoru UIO.

POGLAVLJE II. SURADNJA OAUR SA DRUGIM ORGANIZACIONIM JEDINICAMA UIO, DRUGIM ORGANIMA, ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA

Član 13.

(Suradnja OAUR sa Sektorom za poreze)

- (1) OAUR mjesečni prijedlog kontrola obveznika koji su zahtijevali povrat/kredit i/ili kojima na izvršenje dopijeva neiskorišteni porezni kredit iz člana 10. stav (1) tačka a) ovog Uputstva dostavlja Sektoru za poreze do 16. u mjesecu, uz tabelarni pregled svih obveznika koji su zahtijevali povrat/kredit i/ili kojima na izvršenje dopijeva neiskorišteni porezni kredit grupiranih u tri nivoa rizika (visok, srednji i nizak).
- (2) Mjesečne prijedloge kontrola rizičnih poreznih obveznika iz člana 10. stav (1) tačka b) ovog Uputstva, zajedno sa segmentima i parametrima na osnovu kojeg su obveznici odabrani, OAUR dostavlja Sektoru za poreze do 17. u mjesecu.

- (3) Prijedlog kontrola iz stava (1) i (2) i tabelarni pregled obveznika iz stava (1) ovog člana dostavlja se putem elektronske pošte na e-mail adrese: pomoćnika direktora Sektora za poreze, šefa Odsjeka za kontrolu velikih poreznih obveznika i šefa Odsjeka za reviziju i kontrolu.
- (4) Sektor za poreze dostavlja OAUR informaciju o planiranom godišnjem broju potpunih kontrola za svaki regionalni centar do 15. decembra tekuće godine, radi utvrđivanja broja potpunih kontrola po prijedlogu OAUR (približno 25% od ukupnog planiranog broja).
- (5) Po saznanju o novim nepravilnostima vezanim za izvršavanje obaveza indirektnih poreza iz svoje nadležnosti, Sektor za poreze kada ocijeni da iste predstavljaju značajniji rizik za naplatu indirektnih poreza obavještava o tome OAUR.
- (6) OAUR dostavlja Sektoru za poreze do 31. oktobra tekuće godine prijedloge kriterija koji predstavljaju ocjenu rizičnih segmenata obveznika za potrebe sačinjavanja okvirnog godišnjeg plana kontrola za narednu godinu.

Član 14.

(Suradnja sa drugim organizacionim jedinicama UIO)

OAUR surađuje sa drugim organizacionim jedinicama UIO kroz međusobno dostavljanje podataka, informacija, identifikovanih rizika, rizičnih obveznika, pružanjem podrške i razmjenom informacija o modalitetima prijevara i drugih bitnih informacija vezanih za nepravilnosti koje su uočene u okviru redovnih aktivnosti.

Član 15.

(Suradnja sa drugim organima, organizacijama i institucijama)

- (1) OAUR surađuje sa drugim organima, organizacijama i institucijama u Bosni i Hercegovini, prvenstveno radi pribavljanja aktuelnih informacija i podataka u pogledu novih tendencija i modaliteta povreda propisa koji reguliraju indirektnu poreze u cilju analize i upravljanja rizicima poštovanja propisa iz nadležnosti UIO.
- (2) OAUR po potrebi surađuje sa Zajedničkim centrom za analizu rizika Granične policije BiH preko koordinatora iz Sektora za provođenje propisa.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK UPRAVLJANJA RIZICIMA POŠTOVANJA PROPISA O INDIREKTNOM OPOREZIVANJU U UIO

Član 16.

(Strategija unaprjeđenja poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju)

- (1) Strategija unaprjeđenja poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju (u daljnjem tekstu: Strategija) je trogodišnji plan, koji obuhvata specifične aktivnosti za različite segmente poreznih obveznika i sadrži kombinaciju proaktivnih i reaktivnih strategija i to:
- komunikacijske strategije čiji je cilj informiranje, edukacija i pružanje usluga,
 - strategije kontrole i prinude bazirane na analizi rizika.
- (2) Program poštovanja propisa rizične oblasti je sastavni dio Strategije, a obuhvata set različitih aktivnosti prilagođenih specifičnostima obveznika iz izabrane rizične oblasti, koje su usmjerene ka unaprjeđenju poštovanja propisa.
- (3) Direktor UIO usvaja Strategiju i godišnji Akcioni plan Strategije u kome su navedene detaljne aktivnosti Strategije, nosioci i rokovi izvršenja.

Član 17.

(Imenovanje i zadaci Komisije)

- (1) U cilju unaprjeđenja poštovanja propisa o indirektnom oporezivanju direktor UIO imenuje Komisiju koju čine pomoćnik direktora Sektora za poslovne usluge, pomoćnik

direktora Sektora za carine, pomoćnik direktora Sektora za poreze, pomoćnik direktora Sektora za provođenje propisa i načelnik OAUR.

- (2) Zadaci Komisije su:
- razmatra nacrt Strategije i Akcionog plana Strategije;
 - odlučuje o rizičnoj oblasti koja će biti tretirana kroz Program poštovanja propisa rizične oblasti;
 - razmatra i predlaže adekvatne resurse (ljudi, finansijska sredstva, vještine, tehnička podrška, itd.) za realizaciju Akcionog plana Strategije;
 - prati izvršavanje aktivnosti Akcionog plana Strategije;
 - razmatra i predlaže strateške odluke u pogledu carinskih rizika kao što su: preporučeni procenti pregleda, prioriteta područja rizika i drugo;
 - predlaže odgovarajuće mjere efikasnosti;
 - prati izvještaje o rizicima iz Registra rizika te utvrđuje prijedloge aktivnosti na osnovu prioriteta rizika.
- (3) Radni sastanci Komisije se održavaju na poziv direktora najmanje jednom kvartalno.
- (4) Za svoj rad Komisija odgovara direktoru UIO.

Član 18.

(Izrada Strategije i Akcionog plana Strategije)

- OAUR sačinjava opći pregled rizika za četiri područja rizika na osnovu kvantitativne analize internih i eksternih podataka, zaprimljenih podataka i informacija od drugih organizacionih jedinica, kao i rezultata istraživanja koje su provele druge organizacione jedinice.
- Identifikovani rizici se procjenjuju pomoću matrice rizika i mapiraju u Registar rizika.
- Opći pregled rizika i prijedlog mjera za ublažavanje rizika OAUR dostavlja nadležnim organizacionim jedinicama na suglasnost i dopune rizicima identifikovanim na operativnom nivou.
- OAUR na osnovu povratnih informacija sačinjava nacrt Strategije i godišnji Akcioni plan Strategije i dostavlja do 20. februara tekuće godine Komisiji na suglasnost.
- Komisija razmatra nacrt Strategije i Akcioni plan Strategije i dostavlja direktoru na usvajanje do 15. marta tekuće godine.

Član 19.

(Program poštovanja propisa rizične oblasti)

- OAUR prilikom sačinjavanja nacrta Strategije vrši procjenu rizičnih oblasti u cilju izbora oblasti koja će biti tretirana kroz Program poštovanja propisa rizične oblasti i istu dostavlja Komisiji na odlučivanje.
- OAUR sačinjava Izvještaj o rizičnoj oblasti koji se kontinuirano dopunjava saznanjima o rizicima sa operativnog nivoa zaprimljenih od strane drugih organizacionih jedinica.
- Komisija, po potrebi, imenuje operativni tim koji je zadužen za sačinjavanje prijedloga Programa poštovanja propisa rizične oblasti.

Član 20.

(Evaluacija Akcionog plana Strategije)

- Implementaciju Akcionog plana Strategije vrše nadležne organizacione jedinice UIO.
- Izvještaje o rezultatima provedenih aktivnosti nadležne organizacione jedinice UIO kvartalno dostavljaju OAUR koje vrši evaluaciju i objedinjenu informaciju dostavlja Komisiji.
- OAUR ažurira Registar rizika po potrebi, a najmanje jednom godišnje, kako bi se utvrdilo da li su planirane mjere za ublažavanje rizika preduzete i da li su postigle očekivane rezultate.

DIO PETI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.

(Povjerljivost podataka)

U procesu upravljanja rizicima zaposleni u OAUR kao i korisnici rezultata navedenog procesa imaju obavezu čuvanja povjerljivosti podataka, zapisa ili izvještaja primljenih elektronski ili u pisanoj formi. Sa podacima obilježenim stepenom tajnosti i ličnim podacima do kojih su zaposleni u OAUR došli u obavljanju službene dužnosti obavezni su postupiti u skladu sa važećim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Član 22.

(Stupanje na snagu)

Ovo Uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-125-25/21

28. maja 2021. godine

Banja Luka

Direktor

Dr. **Miro Džakula**, s. r.

Temeljem članka 15. Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i članka 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje donosi

UPUTU

O PROCESU UPRAVLJANJA RIZICIMA POŠTIVANJA PROPISA O NEIZRAVNOM OPOREZIVANJU

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovom Uputom propisuje se proces analize i upravljanja rizicima poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju u Upravi za neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UNO), način rada Odjeljenja za analizu i upravljanje rizicima (u daljnjem tekstu: OAUR), suradnja OAUR sa drugim organizacionim jedinicama UNO i drugim institucijama te uspostavljanje i način rada Povjerenstva za upravljanje rizicima poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Članak 2.

(Definicije)

Izrazi korišteni u ovoj Uputi imaju sljedeće značenje:

- Rizik je mogućnost nastajanja neželjenih, negativnih posljedica određenih događaja, tj. bilo kakav negativan utjecaj na ostvarenje kratkoročnih i dugoročnih ciljeva UNO.
- Proces upravljanja rizicima poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju (eng. Compliance Risk Management) je strukturiran iterativni proces za sustavnu identifikaciju rizika, analizu rizika, procjenu rizika i utvrđivanje prioriteta, obradu i analizu uspješnosti (evaluaciju).
- Porezni obveznik je registrirani obveznik neizravnih poreza i druga osoba koja ima ili može imati obvezu neizravnih poreza.
- Strateška analiza rizika je analiza koja podrazumijeva stjecanje saznanja o riziku i općim tendencijama u određenoj oblasti s ciljem planiranja operacija i rasporeda resursa kod dugoročnih mjera.
- Taktička analiza rizika je analiza koja ima srednjoročne i kratkoročne ciljeve i usmjerena je na predlaganje mjera za otklanjanje rizika za specifične oblasti, segmente ili određene grupe poreznih obveznika.

- f) Operativna analiza rizika je analiza usmjerena na predlaganje izravnih mjera za određenog poreznog obveznika.
- g) Područje rizika je skup sličnih rizika imanentnih jednoj oblasti, odnosno osnovnim aktivnostima poreznih obveznika u ispunjavanju obveza neizravnih poreza.
- h) Rizik poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju predstavlja mogućnost gubitka prihoda ukoliko poslovni subjekt ne ispunji neku od četiri osnovne obveze poreznih obveznika (tj. upis u Jedinствени регистар обвезника неizravnih poreza, podnošenje poreznih prijave, točan unos podataka u porezne prijave i plaćanje).
- i) Matrica rizika je analitički alat za procjenu razine rizika. Određena je utjecajem i vjerojatnošću nastanka nepovoljnog događaja u formatu (*n x m*) pri čemu su determinante matrice vrednovane u rasponu od jedan do *n*, a gradacija rizika od nižeg ka višem.
- j) Metoda slučajnog uzorka (random kontrola) predstavlja slučajni odabir poreznih obveznika za kontrolu u cilju: ocjene razine poštivanja poreznih propisa od strane poreznih obveznika, identifikacije novih rizika, prepoznavanja rizika svojstvenih određenoj djelatnosti, profiliranja obveznika, osiguravanja informacija i znanja za buduće kontrolne aktivnosti, validacije modela analize rizika ili nastojanja da svi obveznici imaju istu vjerojatnošću da budu predmetom kontrole.
- k) Parametri (indikatori) rizika su logička pravila koja obično uključuju uvjetovanost i koja procjenjuju istinitost hipoteze.
- l) Registar parametara rizika je instrument za dokumentiranje i grupiranje parametara rizika.
- m) Ponder rizika je vrijednost koja se dodaje pojedinim parametrima rizika u cilju valorizacije odnosnih parametara.
- n) Parametarski model je sustav hipoteza, podataka i zaključaka prikazan kao matematički opis stanja. Model baziran na pravilima ima dva kriterija: broj prekršenih pravila i broj bodova rizika.
- o) Hipoteza je prijedlog koji je napravljen na temelju poznatih činjenica kao polazište za daljnju istragu. Hipoteza je izjava sljedećeg oblika "Ako je X istinit, postoji rizik poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju".
- p) Benčmarking (eng. Benchmarking) je metoda poređenja vrijednosnih kriterija koji podrazumijeva sistematično poređenje performansi pojedinačnog obveznika s obveznicima koji pripadaju istom segmentu ili istoj vrsti djelatnosti.
- r) Mapiranje rizika je dio procesa upravljanja rizicima u kom se identifikovani rizici grupiraju po području rizika i dokumentiraju u Registar rizika.
- s) Registar rizika je instrument za dokumentiranje identifikovanih rizika i mjera za upravljanje rizicima.
- t) Izvješće o rizičnoj oblasti predstavlja dokument u kome je dan pregled stanja i ključnih rizika u rizičnoj oblasti (djelatnost, vrsta prihoda, drugi segmenti) i koji se kontinuirano dopunjava saznanjima o novim rizicima i poduzetim mjerama na smanjenju rizika u okviru Programa poštivanja propisa rizične oblasti.

Članak 3.

(Uporaba izraza u muškom i ženskom rodu)

Riječi koje su radi preglednosti u propisu navedene u jednom rodu bez diskriminacije odnose se i na muški i na ženski rod.

DIO DRUGI - OPĆI PRINCIPI UPRAVLJANJA RIZICIMA POŠTIVANJA PROPISA O NEIZRAVNOM OPOREZIVANJU

Članak 4.

(Faze procesa upravljanja rizicima)

- (1) Proces upravljanja rizicima poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju determiniran je sljedećim fazama:
 - a) identifikacija rizika,
 - b) analiza rizika,
 - c) procjena rizika i utvrđivanje prioriteta,
 - d) obrada rizika,
 - e) analiza uspješnosti (evaluacija).
- (2) Identifikacija rizika je faza u kojoj se određuju mogući izvori rizika, razina rizika koji ugrožava ostvarenje ciljeva te vrši popis mogućih rizika.
- (3) Analiza rizika je faza tijekom koje se rizici ispituju kako bi se otkrile njihove glavne komponente i karakteristike. Izvodi se prikupljanjem i obradom podataka i informacija čime se stiču saznanja o određenom riziku.
- (4) Procjena rizika i utvrđivanje prioriteta je faza u kojoj se rezultati analize rizika unose u matricu rizika temeljem koje se definiraju prioriteta za identifikovane rizike. Identifikovani, procijenjeni rizici mapiraju se u Registar rizika.
- (5) Obrada rizika je proces odabira aktivnosti za otklanjanje negativnog učinka rizika na kratkoročne ciljeve.
- (6) Analiza uspješnosti (evaluacija) se koristi za mjerenje svakog koraka procesa upravljanja rizicima i važan je pokazatelj učinkovitosti i efektivnosti. Evaluacija je faza u kojoj se ocjenjuje uspješnost prethodnog ciklusa i istovremeno osiguravaju ulazne informacije za novi ciklus identifikacije rizika kao i moguća unaprjeđenja.

Članak 5.

(Razine pristupa procesu upravljanja rizicima)

- (1) Proces upravljanja rizicima poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju vrši se na tri razine:
 - a) strateškoj,
 - b) taktičkoj,
 - c) operativnoj.
- (2) Pristup procesu upravljanja rizicima poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju može biti odozgo prema dolje (eng. top-down), odozdo prema gore (eng. bottom-up) i kombinirani pristup.
- (3) Pristup odozgo prema dolje je pristup strateške prirode kojim se počinje od općeg pregleda rizika, preko rizičnih oblasti na taktičkoj razini, do pojedinačnih rizika poreznih obveznika na operativnoj razini.
- (4) Pristup odozdo prema gore je pristup operativne prirode i podrazumijeva korištenje informacija o pojedinačnim rizicima u cilju stjecanja opće slike o mogućim prijetnjama po ciljeve UNO.
- (5) Kombinirani pristup kombinira pristupe odozgo prema dolje i pristup odozdo prema gore.

Članak 6.

(Područje rizika)

- (1) Rizici se prilikom identifikiranja grupiraju u četiri područja:
 - a) rizik upisa u Jedinствени регистар обвезника неizravnih poreza,
 - b) rizik podnošenja porezne prijave,
 - c) rizik točnog unosa podataka u porezne prijave,
 - d) rizik plaćanja.
- (2) Rizik upisa u Jedinствени регистар обвезника неizravnih poreza obuhvata:
 - a) osobe koje su upisane u Jedinствени регистар обвезника неizravnih poreza, ali više ne ispunjavaju uvjete

- definirane Zakonom o PDV za upis u Jedinstveni registar,
- b) osobe koje nisu upisane u Jedinstveni registar obveznika neizravnih poreza, a obavljaju promet dobara i usluga preko praga definiranog Zakonom o PDV,
 - c) postojanje neusklađenih podataka o poreznom obvezniku u Jedinstvenom registru obveznika neizravnih poreza sa podacima organa i institucija nadležnih za osnivanje poreznog obveznika.
- (3) Rizik podnošenja porezne prijave je rizik od manje iskazanog poreznog prihoda zbog obveznika koji ne podnose ili kasne sa podnošenjem prijava.
 - (4) Rizik točnog unosa podataka u porezne prijave je rizik negativnog učinka na porezni prihod zbog iznosa koji su netočno (nekorektno) iskazani u poreznoj prijavi.
 - (5) Rizik plaćanja je rizik gubitka poreznih prihoda zbog neplaćanja dospjelih obveza iskazanih na poreznoj prijavi ili drugih dodatno utvrđenih obveza.

Članak 7.

(Procjena rizika)

- (1) Razina rizika određuje se procjenom vjerojatnoće i utjecaja, korištenjem matrice rizika.
- (2) Procjena rizika je kvalifikacija rizika na:
 - a) visok,
 - b) srednji,
 - c) nizak.
- (3) Visok rizik je pojava koja sigurno ili najvjerojatnije nastaje i uzrokuje vrlo ozbiljne posljedice te redovito aktivira neposredan odgovor.
- (4) Srednji rizik je pojava koja vjerovatno nastaje i uzrokuje ozbiljne posljedice te obično aktivira odgovor.
- (5) Nizak rizik je pojava koja ima manju vjerojatnoću nastanka i uzrokuje manje posljedice te se obično rješava standardnim ili rutinskim procedurama.

DIO TREĆI - PROCES ANALIZE I UPRAVLJANJA RIZICIMA POŠTIVANJA PROPISA O NEIZRAVNOM OPOREZIVANJU U OAUR

POGLAVLJE I NAČIN RADA OAUR

Članak 8.

(Nadležnosti OAUR)

OAUR ima sljedeće nadležnosti:

- a) vrši poslove analize i upravljanja rizikom poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju na strateškoj, taktičkoj i operativnoj razini,
- b) surađuje sa organizacijskim jedinicama UNO, posebno sa organizacijskim jedinicama koje vrše kontrolnu funkciju radi prikupljanja informacija iz svih raspoloživih izvora i baza podataka te pribavljanja aktualnih podataka i tendencija novih povreda propisa koji reguliraju neizravne poreze,
- c) vrši segmentaciju, identifikaciju, procjenu i prioritizaciju rizika koristeći sve resurse,
- d) organizira i koordinira aktivnosti sa drugim organizacijskim jedinicama prilikom identifikacije rizika,
- e) kreira kriterije za metodičko analiziranje i ocjenjivanje podataka,
- f) vrši odabir, vrednovanje kriterija i ocjenu rizika kao osnovu za provođenje kontrolnih funkcija,
- g) vrši najsloženije analitičke poslove prilikom analize rizika nepoštivanja poreznih propisa i predlaže mjere i aktivnosti koje za cilj imaju unaprjeđenje poštivanja propisa,

- h) analizira izvješća o rezultatima ostvarenim u provođenju tih aktivnosti i rezultate koristi za evaluaciju kriterija,
- i) uspostavlja i održava Registar rizika i Registar parametara rizika,
- j) surađuje sa nadležnim organizacijskim jedinicama UNO i drugim institucijama po pitanjima iz nadležnosti OAUR,
- k) organizira provođenje i praćenje sustava financijskog upravljanja i kontrole u OAUR,
- l) pruža stručnu pomoć drugim organizacijskim jedinicama,
- m) vodi propisane evidencije,
- n) izrađuje izvješća o radu.

Članak 9.

(Sačinjavanje analiza i dostavljanje nadležnim organizacijskim jedinicama)

- (1) OAUR provodi redovite analize u cilju identifikacije rizika poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju, prikupljanjem i obradom podataka iz dostupnih internih i eksternih izvora.
- (2) Analize se dostavljaju organizacijskim jedinicama na koje se odnose prepoznati rizici i koje imaju mogućnost djelovanja na iste, a po potrebi i drugim organizacijskim jedinicama.
- (3) Organizacijske jedinice koje su provodile aktivnosti temeljem dostavljenih analiza povratnu informaciju te eventualno identifikovane nove rizike dostavljaju OAUR.

Članak 10.

(Odabir obveznika za kontrolu)

- (1) OAUR na operativnoj razini mjesečno dostavlja Sektoru za poreze prijedlog poreznih obveznika za kontrolu i to:
 - a) jednu trećinu obveznika koji su zahtijevali povrat ili kredit u prethodnom poreznom razdoblju i/ili čiji je kredit dospio na izvršavanje,
 - b) dvije trećine obveznika temeljem identifikovanih rizičnih segmenata.
- (2) Dvije trećine obveznika koji se biraju temeljem identifikovanih rizičnih segmenata obuhvataju i prijedloge:
 - a) rizičnih obveznika identifikovanih u postupku analiza OAUR (izvanredna analiza rizika),
 - b) obveznika izabranih metodom slučajnog uzorka (random kontrola).
- (3) OAUR održava interne mjesečne sastanke u cilju izbora rizičnih segmenata za kontrolu ili cijelog skupa obveznika kao i izbora parametarskog modela rizika na temelju kojeg se vrši analiza.
- (4) Ovisno od izabranog segmenta za kontrolu vrši se izbor modela rizika selekcijom parametara rizika iz uspostavljenog Registra parametara rizika i pondera za parametre rizika.
- (5) Proces sačinjavanja plana kontrola dokumentira se Izvješćem o analizi rizika na operativnoj razini koja sadrži predložene i analizirane segmente, parametre i način bodovanja, broj obveznika predloženih za kontrolu prema segmentima te pregled obveznika predloženih za kontrolu.

Članak 11.

(Parametarski model rizika)

- (1) Parametarski model rizika je sustav za procjenu rizika, analizu i profiliranje, koji vrši ocjenu rizika ispunjavanja obveza poreznih obveznika uz uporabu raspoloživih internih i eksternih podataka i informacija o poreznim obveznicima.
- (2) Parametarski model rizika je zasnovan na setu logičnih pravila (parametara) koja su postavljena kao hipoteze, gdje se za svako pravilo računa da li je prekršeno i izračunavaju

bodovi rizika te se izračunava ukupna vrijednost rizika temeljem koje se rangiraju porezni obveznici.

- (3) OAUR vrši segmentaciju i uspostavlja sektorska mjerenja (benčmarking) kako bi ocijenili performanse unutar djelatnosti, a u svrhu kreiranja parametara rizika i pondera za parametre rizika.
- (4) U postupku vrednovanja parametara rizika, najveći ponderi rizika se daju financijskim parametrima.
- (5) Identifikovani rizici kao i odnosni parametri su grupirani u četiri područja: rizik upisa u Jedinstveni registar obveznika neizravnih poreza, rizik podnošenja porezne prijave, rizik točnog unosa podataka u poreznu prijavu i rizik plaćanja.
- (6) Parametarski model rizika je baziran na pristupu jednakog tretmana prema poreznom obvezniku i svi parametri se na jednoobrazan način primjenjuju na sve obveznike ili isti segment obveznika.

Članak 12.

(Evaluacija učinkovitosti modela, parametara rizika i kontrola)

- (1) Evaluacija učinkovitosti modela i parametara rizika vrši se temeljem rezultata kontrola i pomoću metoda slučajnog uzorka (random kontrola), pri čemu se kod identificiranja novih rizika vrši kreiranje novih parametara rizika ili se po potrebi vrši korigiranje postojećih parametara rizika.
- (2) Metoda slučajnog uzorka (random kontrola) u svrhu validacije modela i parametara rizika vrši se iz skupa nerizičnih obveznika i čini 3% od ukupnog broja obveznika koje OAUR predlaže za kontrolu.
- (3) Izvješće o evaluaciji odnosno analiza učinkovitosti kontrola predloženih od strane OAUR se izrađuje jednom godišnje za prethodne tri godine i dostavlja ravnatelju UNO.

POGLAVLJE II. SURADNJA OAUR SA DRUGIM ORGANIZACIJSKIM JEDINICAMA UNO, DRUGIM ORGANIMA, ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA

Članak 13.

(Suradnja OAUR sa Sektorom za poreze)

- (1) OAUR mjesečni prijedlog kontrola obveznika koji su zahtijevali povrat/kredit i/ili kojima na izvršenje dospjeva neiskorišteni porezni kredit iz članka 10. stavak (1) točka a) ove Upute dostavlja Sektoru za poreze do 16. u mjesecu, uz tabelarni pregled svih obveznika koji su zahtijevali povrat/kredit i/ili kojima na izvršenje dospjeva neiskorišteni porezni kredit grupiranih u tri razine rizika (visok, srednji i nizak).
- (2) Mjesečne prijedloge kontrola rizičnih poreznih obveznika iz članka 10. stavak (1) točka b) ove Upute, zajedno sa segmentima i parametrima temeljem kojeg su obveznici odabrani, OAUR dostavlja Sektoru za poreze do 17. u mjesecu.
- (3) Prijedlog kontrola iz stavka (1) i (2) i tabelarni pregled obveznika iz stavka (1) ovoga članka dostavlja se putem elektroničke pošte na e-mail adrese: pomoćnika ravnatelja Sektora za poreze, šefa Odsjeka za kontrolu velikih poreznih obveznika i šefa Odsjeka za reviziju i kontrolu.
- (4) Sektor za poreze dostavlja OAUR informaciju o planiranom godišnjem broju potpunih kontrola za svaki regionalni centar do 15. prosinca tekuće godine, radi utvrđivanja broja potpunih kontrola po prijedlogu OAUR (približno 25% od ukupnog planiranog broja).
- (5) Po saznanju o novim nepravilnostima vezanim za izvršavanje obveza neizravnih poreza iz svoje nadležnosti, Sektor za poreze kada ocijeni da iste predstavljaju značajniji rizik za naplatu neizravnih poreza obavještava o tome OAUR.
- (6) OAUR dostavlja Sektoru za poreze do 31. listopada tekuće godine prijedloge kriterija koji predstavljaju ocjenu rizičnih

segmenata obveznika za potrebe sačinjavanja okvirnog godišnjeg plana kontrola za sljedeću godinu.

Članak 14.

(Suradnja sa drugim organizacijskim jedinicama UNO)

OAUR surađuje sa drugim organizacijskim jedinicama UNO kroz međusobno dostavljanje podataka, informacija, identifikovanih rizika, rizičnih obveznika, pružanjem podrške i razmjenom informacija o modalitetima prijevara i drugih bitnih informacija vezanih za nepravilnosti koje su uočene u okviru redovitih aktivnosti.

Članak 15.

(Suradnja sa drugim organima, organizacijama i institucijama)

- (1) OAUR surađuje sa drugim organima, organizacijama i institucijama u Bosni i Hercegovini, prvenstveno radi pribavljanja aktuelnih informacija i podataka u pogledu novih tendencija i modaliteta povreda propisa koji reguliraju neizravne poreze u cilju analize i upravljanja rizicima poštivanja propisa iz nadležnosti UNO.
- (2) OAUR po potrebi surađuje sa Zajedničkim centrom za analizu rizika Granične policije BiH preko koordinatora iz Sektora za provođenje propisa.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK UPRAVLJANJA RIZICIMA POŠTIVANJA PROPISA O NEIZRAVNOM OPOREZIVANJU U UNO

Članak 16.

(Strategija unaprjeđenja poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju)

- (1) Strategija unaprjeđenja poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju (u daljnjem tekstu: Strategija) je trogodišnji plan, koji obuhvata specifične aktivnosti za različite segmente poreznih obveznika i sadrži kombinaciju proaktivnih i reaktivnih strategija i to:
 - a) komunikacijske strategije čiji je cilj informiranje, edukacija i pružanje usluga,
 - b) strategije kontrole i prinude bazirane na analizi rizika.
- (2) Program poštivanja propisa rizične oblasti je sastavni dio Strategije, a obuhvata set različitih aktivnosti prilagođenih specifičnostima obveznika iz izabrane rizične oblasti, koje su usmjerene ka unaprjeđenju poštivanja propisa.
- (3) Ravnatelj UNO usvaja Strategiju i godišnji Akcioni plan Strategije u kome su navedene detaljne aktivnosti Strategije, nositelji i rokovi izvršenja.

Članak 17.

(Imenovanje i zadatci Povjerenstva)

- (1) U cilju unaprjeđenja poštivanja propisa o neizravnom oporezivanju ravnatelj UNO imenuje Povjerenstvo kojeg čine pomoćnik ravnatelja Sektora za poslovne usluge, pomoćnik ravnatelja Sektora za carine, pomoćnik ravnatelja Sektora za poreze, pomoćnik ravnatelja Sektora za provođenje propisa i načelnik OAUR.
- (2) Zadatci Povjerenstva su:
 - a) razmatra nacrt Strategije i Akcionog plana Strategije;
 - b) odlučuje o rizičnoj oblasti koja će biti tretirana kroz Program poštivanja propisa rizične oblasti;
 - c) razmatra i predlaže adekvatne resurse (ljudi, financijska sredstva, vještine, tehnička podrška, itd.) za realizaciju Akcionog plana Strategije;
 - d) prati izvršavanje aktivnosti Akcionog plana Strategije;
 - e) razmatra i predlaže strateške odluke u pogledu carinskih rizika kao što su: preporučeni postotci pregleda, prioriteta područja rizika i drugo;
 - f) predlaže odgovarajuće mjere učinkovitosti;
 - g) prati izvješća o rizicima iz Registra rizika te utvrđuje prijedloge aktivnosti temeljem prioriteta rizika.

- (3) Radni sastanci Povjerenstva se održavaju na poziv ravnatelja najmanje jednom tromjesečno.
- (4) Za svoj rad Povjerenstvo odgovara ravnatelju UNO.

Članak 18.

(Izrada Strategije i Akcionog plana Strategije)

- (1) OAUR sačinjava opći pregled rizika za četiri područja rizika temeljem kvantitativne analize internih i eksternih podataka, zaprimljenih podataka i informacija od drugih organizacijskih jedinica, kao i rezultata istraživanja koje su provele druge organizacijske jedinice.
- (2) Identifikovani rizici se procjenjuju pomoću matrice rizika i mapiraju u Registar rizika.
- (3) Opći pregled rizika i prijedlog mjera za ublažavanje rizika OAUR dostavlja nadležnim organizacijskim jedinicama na suglasnost i dopune rizicima identifikovanim na operativnoj razini.
- (4) OAUR temeljem povratnih informacija sačinjava nacrt Strategije i godišnji Akcioni plan Strategije i dostavlja do 20. veljače tekuće godine Povjerenstvu na suglasnost.
- (5) Povjerenstvo razmatra nacrt Strategije i Akcioni plan Strategije i dostavlja ravnatelju na usvajanje do 15. ožujka tekuće godine.

Članak 19.

(Program poštovanja propisa rizične oblasti)

- (1) OAUR prilikom sačinjavanja nacrta Strategije vrši procjenu rizičnih oblasti u cilju izbora oblasti koja će biti tretirana kroz Program poštovanja propisa rizične oblasti i istu dostavlja Povjerenstvu na odlučivanje.
- (2) OAUR sačinjava Izvješće o rizičnoj oblasti koje se kontinuirano dopunjava saznanjima o rizicima sa operativne razine zaprimljenih od strane drugih organizacijskih jedinica.
- (3) Povjerenstvo, po potrebi, imenuje operativni tim koji je zadužen za sačinjavanje prijedloga Programa poštovanja propisa rizične oblasti.

Članak 20.

(Evaluacija Akcionog plana Strategije)

- (1) Implementaciju Akcionog plana Strategije vrše nadležne organizacijske jedinice UNO.
- (2) Izvješća o rezultatima provedenih aktivnosti nadležne organizacijske jedinice UNO tromjesečno dostavljaju OAUR koje vrši evaluaciju i objedinjenu informaciju dostavlja Povjerenstvu.
- (3) OAUR ažurira Registar rizika po potrebi, a najmanje jednom godišnje, kako bi se utvrdilo da li su planirane mjere za ublažavanje rizika poduzete i da li su postigle očekivane rezultate.

DIO PETI - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

(Povjerljivost podataka)

U procesu upravljanja rizicima zaposleni u OAUR kao i korisnici rezultata navedenog procesa imaju obvezu čuvanja povjerljivosti podataka, zapisa ili izvješća primljenih elektronski ili u pisanoj formi. Sa podacima obilježenim stupnjem tajnosti i osobnim podacima do kojih su zaposleni u OAUR došli u obavljanju službene dužnosti obvezni su postupati sukladno važećim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Članak 22.

(Stupanje na snagu)

Ova Uputa stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-125-25/21
28. svibnja 2021. godine
Banja Luka

Ravnatelj
Dr. Miro Džakula, v. r.

Na osnovu člana 15. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), direktor Uprave za indirektno oporezivanje donosi

УПУТСТВО О ПРОЦЕСУ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ПОШТОВАЊА ПРОПИСА О ИНДИРЕКТНОМ ОПОРЕЗИВАЊУ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим Упутством прописује се процес анализе и управљања ризицима поштовања прописа о инди­ректном опоре­зивању у Управи за инди­ректно опоре­зивање (у даљем тексту: УИО), начин рада Одјељења за анализу и управљање ризицима (у даљем тексту: ОАУР), сарадња ОАУР са другим организационим јединицама УИО и другим институцијама те успостављање и начин рада Комисије за управљање ризицима поштовања прописа о инди­ректном опоре­зивању (у даљем тексту: Комисија).

Члан 2.

(Дефиниције)

Изрази коришћени у овом Упутству имају следеће значење:

- а) Ризик је могућност настајања нежељених, негативних последица одређених догађаја, тј. било какав негативан утицај на остварење краткорочних и дугорочних циљева УИО.
- б) Процес управљања ризицима поштовања прописа о инди­ректном опоре­зивању (eng. Compliance Risk Management) је структурисан итеративни процес за системску идентификацију ризика, анализу ризика, процјену ризика и утврђивање приоритета, обраду и анализу успјешности (евалуацију).
- ц) Порески обвезник је регистровани обвезник инди­ректних пореза и друго лице које има или може имати обавезу инди­ректних пореза.
- д) Стратешка анализа ризика је анализа која подразумева стицање сазнања о ризику и општим тенденцијама у одређеној области са циљем планирања операција и распореда ресурса код дугорочних мјера.
- е) Тактичка анализа ризика је анализа која има средњорочне и краткорочне циљеве и усмјерена је на предлагање мјера за отклањање ризика за специфичне области, сегменте или одређене групе пореских обвезника.
- ф) Оперативна анализа ризика је анализа усмјерена на предлагање директних мјера за одређеног пореског обвезника.
- г) Подручје ризика је скуп сличних ризика иманентних једној области, односно основним активностима пореских обвезника у испуњавању обавеза инди­ректних пореза.
- х) Ризик поштовања прописа о инди­ректном опоре­зивању представља могућност губитка прихода уколико пословни субјект не испуни неку од четири основне обавезе пореских обвезника (тј. упис у Јединствени регистар обвезника инди­ректних пореза, подношење пореских пријава, тачан унос података у пореске пријаве и плаћање).

- i) Матрица ризика је аналитички алат за процјену нивоа ризика. Одређена је утицајем и вјероватноћом настанка неповољног догађаја у формату (*nxn*) при чему су детерминанте матрице вредноване у распону од један до *n*, а градиција ризика од нижег ка вишем.
- j) Метода случајног узорка (рандом контрола) представља случајни одабир пореских обвезника за контролу у циљу: оцјене нивоа поштовања пореских прописа од стране пореских обвезника, идентификације нових ризика, препознавања ризика својствених одређеној дјелатности, профилисања обвезника, осигуравања информација и знања за будуће контролне активности, валидације модела анализе ризика или настојања да сви обвезници имају исту вјероватноћу да буду предметом контроле.
- k) Параметри (индикатори) ризика су логичка правила која обично укључују условљеност и која процјењују истинитост хипотезе.
- l) Регистар параметара ризика је инструмент за документовање и груписање параметара ризика.
- m) Пондер ризика је вриједност која се додаје појединим параметрима ризика у циљу валоризације односних параметара.
- n) Параметарски модел је систем хипотеза, података и закључака приказан као математички опис стања. Модел базиран на правилима има два критерија: број прекршених правила и број бодова ризика.
- o) Хипотеза је приједлог који је направљен на основу познатих чињеница као полазиште за даљу истрагу. Хипотеза је изјава слједећег облика "Ако је *X* истинит, постоји ризик поштовања прописа о индиректном опорезивању".
- p) Бенчмаркинг (eng. Benchmarking) је метод поређења вриједносних критеријума који подразумева систематично поређење перформанси појединачног обвезника са обвезницима који припадају истом сегменту или истој врсти дјелатности.
- r) Мапирање ризика је дио процеса управљања ризицима у ком се идентификовани ризици групишу по подручју ризика и документују у Регистар ризика.
- s) Регистар ризика је инструмент за документовање идентификованих ризика и мјера за управљање ризицима.
- t) Извјештај о ризичној области представља документ у коме је дат преглед стања и кључних ризика у ризичној области (дјелатност, врата прихода, други сегменти) и који се континуирано допуњава сазнањима о новим ризицима и предузетим мјерама на смањењу ризика у оквиру Програма поштовања прописа ризичне области.

Члан 3.

(Употреба израза у мушком и женском роду)

Ријечи које су ради прегледности у пропису наведене у једном роду без дискриминације односе се и на мушки и на женски род.

ДИО ДРУГИ - ОПШТИ ПРИНЦИПИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ПОШТОВАЊА ПРОПИСА О ИНДИРЕКТНОМ ОПОРЕЗИВАЊУ

Члан 4.

(Фазе процеса управљања ризицима)

- (1) Процес управљања ризицима поштовања прописа о индиректном опорезивању детерминисан је слједећим фазама:
 - a) идентификација ризика,
 - b) анализа ризика,
 - c) процјена ризика и утврђивање приоритета,
 - d) обрада ризика,
 - e) анализа успјешности (евалуација).
- (2) Идентификација ризика је фаза у којој се одређују могући извори ризика, ниво ризика који угрожава остварење циљева те врши попис могућих ризика.
- (3) Анализа ризика је фаза током које се ризици испитују како би се откриле њихове главне компоненте и карактеристике. Изводи се прикупљањем и обрадом података и информација чиме се стичу сазнања о одређеном ризику.
- (4) Процјена ризика и утврђивање приоритета је фаза у којој се резултати анализе ризика уносе у матрицу ризика на основу које се дефинишу приоритети за идентификоване ризике. Идентификовани, процијењени ризици мапирају се у Регистар ризика.
- (5) Обрада ризика је процес одабира активности за отклањање негативног учинка ризика на краткорочне циљеве.
- (6) Анализа успјешности (евалуација) се користи за мјерење сваког корака процеса управљања ризицима и важан је показатељ ефикасности и ефективности. Евалуација је фаза у којој се оцјењује успјешност претходног циклуса и истовремено осигуравају улазне информације за нови циклус идентификације ризика као и могућа унапређења.

Члан 5.

(Нивои приступа процесу управљања ризицима)

- (1) Процес управљања ризицима поштовања прописа о индиректном опорезивању врши се на три нивоа:
 - a) стратешком,
 - b) тактичком,
 - c) оперативном.
- (2) Приступ процесу управљања ризицима поштовања прописа о индиректном опорезивању може бити одозго према доле (eng. top-down), одоздо према горе (eng. bottom-up) и комбиновани приступ.
- (3) Приступ одозго према доле је приступ стратешке природе којим се почиње од општег прегледа ризика, преко ризичних области на тактичком нивоу, до појединачних ризика пореских обвезника на оперативном нивоу.
- (4) Приступ одоздо према горе је приступ оперативне природе и подразумева коришћење информација о појединачним ризицима у циљу стицања опште слике о могућим пријетњама по циљеве УИО.
- (5) Комбиновани приступ комбинује приступе одозго према доле и приступ одоздо према горе.

Члан 6.

(Подручје ризика)

- (1) Ризици се приликом идентификовања групишу у четири подручја:
 - a) ризик уписа у Јединствени регистар обвезника индиректних пореза,
 - b) ризик подношења пореске пријаве,

- п) ризик тачног уноса података у пореске пријаве,
д) ризик плаћања.
- (2) Ризик уписа у Јединствени регистар обвезника индиректних пореза обухвата:
- а) лица која су уписана у Јединствени регистар обвезника индиректних пореза, али више не испуњавају услове дефинисане Законом о ПДВ за упис у Јединствени регистар,
б) лица која нису уписана у Јединствени регистар обвезника индиректних пореза, а обављају промет добара и услуга преко прага дефинисаног Законом о ПДВ,
ц) постојање неусклађених података о пореском обвезнику у Јединственом регистру обвезника индиректних пореза са подацима органа и институција надлежних за оснивање пореског обвезника.
- (3) Ризик подношења пореске пријаве је ризик од мање исказаног пореског прихода због обвезника који не поднесе или касне са подношењем пријава.
- (4) Ризик тачног уноса података у пореске пријаве је ризик негативног учинка на порески приход због износа који су нетачно (некоректно) исказани у пореској пријави.
- (5) Ризик плаћања је ризик губитка пореских прихода због неплаћања доспјелих обавеза исказаних на пореској пријави или других додатно утврђених обавеза.

Члан 7.

(Процјена ризика)

- (1) Ниво ризика одређује се процјеном вјероватноће и утицаја, коришћењем матрице ризика.
- (2) Процјена ризика је квалификација ризика на:
- а) висок,
б) средњи,
ц) низак.
- (3) Висок ризик је појава која сигурно или највјероватније настаје и узрокује врло озбиљне посљедице те редовно активира непосредан одговор.
- (4) Средњи ризик је појава која вјероватно настаје и узрокује озбиљне посљедице те обично активира одговор.
- (5) Низак ризик је појава која има мању вјероватноћу настанка и узрокује мање посљедице те се обично рјешава стандардним или рутинским процедурама.

ДИО ТРЕЋИ - ПРОЦЕС АНАЛИЗЕ И УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ПОШТОВАЊА ПРОПИСА О ИНДИРЕКТНОМ ОПОРЕЗИВАЊУ У ОАУР ПОГЛАВЉЕ I НАЧИН РАДА ОАУР

Члан 8.

(Надлежности ОАУР)

ОАУР има сљедеће надлежности:

- а) врши послове анализе и управљања ризиком поштовања прописа о индиректном опорезивању на стратешком, тактичком и оперативном нивоу,
б) сарађује са организационим јединицама УИО, посебно са организационим јединицама које врше контролну функцију ради прикупљања информација из свих расположивих извора и база података те прибављања актуелних података и тенденција нових повреда прописа који регулишу индиректне порезе,
ц) врши сегментацију, идентификацију, процјену и приоритизацију ризика користећи све ресурсе,
д) организује и координира активности са другим организационим јединицама приликом идентификације ризика,

- е) креира критерије за методичко анализирање и оцјенивање података,
ф) врши одабир, вредновање критерија и оцјену ризика као основ за спровођење контролних функција,
г) врши најсложеније аналитичке послове приликом анализе ризика непоштовања пореских прописа и предлаже мјере и активности које за циљ имају унапређење поштовања прописа,
х) анализира извјештаје о резултатима оствареним у спровођењу тих активности и резултате користи за евалуацију критерија,
и) успоставља и одржава Регистар ризика и Регистар параметара ризика,
ј) сарађује са надлежним организационим јединицама УИО и другим институцијама по питањима из надлежности ОАУР,
к) организује провођење и праћење система финансијског управљања и контроле у ОАУР,
л) пружа стручну помоћ другим организационим јединицама,
м) води прописане евиденције,
н) израђује извјештаје о раду.

Члан 9.

(Сачињавање анализа и достављање надлежним организационим јединицама)

- (1) ОАУР спроводи редовне анализе у циљу идентификације ризика поштовања прописа о индиректном опорезивању, прикупљањем и обрадом података из доступних интерних и екстерних извора.
- (2) Анализе се достављају организационим јединицама на које се односе препознати ризици и које имају могућност дјеловања на исте, а по потреби и другим организационим јединицама.
- (3) Организационе јединице које су проводиле активности на основу достављених анализа повратну информацију те евентуално идентификоване нове ризике достављају ОАУР.

Члан 10.

(Одабир обвезника за контролу)

- (1) ОАУР на оперативном нивоу мјесечно доставља Сектору за порезе приједлог пореских обвезника за контролу и то:
- а) једну трећину обвезника који су захтијевали поврат или кредит у претходном пореском периоду и/или чији је кредит доспјео на извршавање,
б) двије трећине обвезника на основу идентификованих ризичних сегмената.
- (2) Двије трећине обвезника који се бирају на основу идентификованих ризичних сегмената обухватају и приједлоге:
- а) ризичних обвезника идентификованих у поступку анализа ОАУР (ванредна анализа ризика),
б) обвезника изабраних методом случајног узорка (рандом контрола).
- (3) ОАУР одржава интерне мјесечне састанке у циљу избора ризичних сегмената за контролу или цијелог скупа обвезника као и избора параметарског модела ризика на основу којег се врши анализа.
- (4) У зависности од изабраног сегмента за контролу врши се избор модела ризика селекцијом параметара ризика из успостављеног Регистра параметара ризика и пондера за параметре ризика.
- (5) Процес сачињавања плана контрола документује се Извјештајем о анализи ризика на оперативном нивоу

koji sadrži predložene i analizirane segmente, parametre i način bодовања, број обвезника предложених за контролу према сегментима те преглед обвезника предложених за контролу.

Члан 11.

(Параметарски модел ризика)

- (1) Параметарски модел ризика је систем за процјену ризика, анализу и профилирање, који врши оцјену ризика испуњавања обавеза пореских обвезника уз употребу расположивих интерних и екстерних података и информација о пореским обвезницима.
- (2) Параметарски модел ризика је заснован на сету логичних правила (параметара) која су постављена као хипотезе, гдје се за свако правило рачуна да ли је прекршено и израчунавају бодови ризика те се израчунава укупна вриједност ризика на основу које се рангирају порески обвезници.
- (3) ОАУР врши сегментацију и успоставља секторска мјерења (бенчмаркинг) како би оцијенили перформансе унутар дјелатности, а у сврху креирања параметара ризика и пондера за параметре ризика.
- (4) У поступку вредновања параметара ризика, највећи пондери ризика се дају финансијским параметрима.
- (5) Идентификовани ризици као и односни параметри су груписани у четири подручја: ризик уписа у Јединствени регистар обвезника индиректних пореза, ризик подношења пореске пријаве, ризик тачног уноса података у пореску пријаву и ризик плаћања.
- (6) Параметарски модел ризика је базиран на приступу једнаког третмана према пореском обвезнику и сви параметри се на једнообразан начин примјењују на све обвезнике или исти сегмент обвезника.

Члан 12.

(Евалуација ефикасности модела, параметара ризика и контрола)

- (1) Евалуација ефикасности модела и параметара ризика врши се на основу резултата контрола и помоћу метода случајног узорка (рандом контрола), при чему се код идентификовања нових ризика врши креирање нових параметара ризика или се по потреби врши кориговање постојећих параметара ризика.
- (2) Метод случајног узорка (рандом контрола) у сврху валидације модела и параметара ризика врши се из скупа неризичних обвезника и чини 3% од укупног броја обвезника које ОАУР предлаже за контролу.
- (3) Извјештај о евалуацији односно анализа ефикасности контрола предложених од стране ОАУР се израђује једном годишње за претходне три године и доставља директору УИО.

ПОГЛАВЉЕ II. САРАДЊА ОАУР СА ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИОНИМ ЈЕДИНИЦАМА УИО, ДРУГИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ИНСТИТУЦИЈАМА

Члан 13.

(Сарадња ОАУР са Сектором за порезе)

- (1) ОАУР мјесечни приједлог контрола обвезника који су захтијевали поврат/кредит и/или којима на извршење доспијева неискоришћени порески кредит из члана 10. став (1) тачка а) овог Упутства доставља Сектору за порезе до 16. у мјесецу, уз табеларни преглед свих обвезника који су захтијевали поврат/кредит и/или којима на извршење доспијева неискоришћени порески кредит груписаних у три нивоа ризика (висок, средњи и низак).

- (2) Мјесечне приједлоге контрола ризичних пореских обвезника из члана 10. став (1) тачка б) овог Упутства, заједно са сегментима и параметрима на основу којег су обвезници одабрани, ОАУР доставља Сектору за порезе до 17. у мјесецу.
- (3) Приједлог контрола из става (1) и (2) и табеларни преглед обвезника из става (1) овог члана доставља се путем електронске поште на е-mail адресе: помоћника директора Сектора за порезе, шефа Одсјека за контролу великих пореских обвезника и шефа Одсјека за ревизију и контролу.
- (4) Сектор за порезе доставља ОАУР информацију о планираном годишњем броју потпуних контрола за сваки регионални центар до 15. децембра текуће године, ради утврђивања броја потпуних контрола по приједлогу ОАУР (приближно 25% од укупног планираног броја).
- (5) По сазнању о новим неправилностима везаним за извршавање обавеза индиректних пореза из своје надлежности, Сектор за порезе када оцијени да исте представљају значајнији ризик за наплату индиректних пореза обавјештава о томе ОАУР.
- (6) ОАУР доставља Сектору за порезе до 31. октобра текуће године приједлоге критерија који представљају оцјену ризичних сегмената обвезника за потребе сачињавања оквирног годишњег плана контрола за наредну годину.

Члан 14.

(Сарадња са другим организационим јединицама УИО)

ОАУР сарађује са другим организационим јединицама УИО кроз међусобно достављање података, информација, идентификованих ризика, ризичних обвезника, пружањем подршке и размјеном информација о модалитетима превара и других битних информација везаних за неправилности које су уочене у оквиру редовних активности.

Члан 15.

(Сарадња са другим органима, организацијама и институцијама)

- (1) ОАУР сарађује са другим органима, организацијама и институцијама у Босни и Херцеговини, првенствено ради прибављања актуелних информација и података у погледу нових тенденција и модалитета повреда прописа који регулишу индиректне порезе у циљу анализе и управљања ризицима поштовања прописа из надлежности УИО.
- (2) ОАУР по потреби сарађује са Заједничким центром за анализу ризика Граничне полиције БиХ преко координатора из Сектора за спровођење прописа.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПОСТУПАК УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ПОШТОВАЊА ПРОПИСА О ИНДИРЕКТНОМ ОПОРЕЗИВАЊУ У УИО

Члан 16.

(Стратегија унапређења поштовања прописа о индиректном опорезивању)

- (1) Стратегија унапређења поштовања прописа о индиректном опорезивању (у даљем тексту: Стратегија) је трогодишњи план, који обухвата специфичне активности за различите сегменте пореских обвезника и садржи комбинацију проактивних и реактивних стратегија и то:
 - а) комуникацијске стратегије чији је циљ информисање, едукација и пружање услуга,
 - б) стратегије контроле и принуде базиране на анализи ризика.
- (2) Програм поштовања прописа ризичне области је саставни дио Стратегије, а обухвата сет различитих

- активности прилагођених специфичностима обвезника из изабране ризичне области, које су усмјерене ка унапређењу поштовања прописа.
- (3) Директор УИО усваја Стратегију и годишњи Акциони план Стратегије у коме су наведене детаљне активности Стратегије, носиоци и рокови извршења.

Члан 17.

(Именоване и задаци Комисије)

- (1) У циљу унапређења поштовања прописа о индиректном опорезивању директор УИО именује Комисију коју чине помоћник директора Сектора за пословне услуге, помоћник директора Сектора за царине, помоћник директора Сектора за порезе, помоћник директора Сектора за спровођење прописа и начелник ОАУР.
- (2) Задаци Комисије су:
- разматра нацрт Стратегије и Акционог плана Стратегије;
 - одлучује о ризичној области која ће бити третирана кроз Програм поштовања прописа ризичне области;
 - разматра и предлаже адекватне ресурсе (људи, финансијска средства, вјештине, техничка подршка, итд.) за реализацију Акционог плана Стратегије;
 - прати извршавање активности Акционог плана Стратегије;
 - разматра и предлаже стратешке одлуке у погледу царинских ризика као што су: препоручени проценти прегледа, приоритетна подручја ризика и друго;
 - предлаже одговарајуће мјере ефикасности;
 - прати извјештаје о ризицима из Регистра ризика те утврђује приједлоге активности на основу приоритетних ризика.
- (3) Радни састанци Комисије се одржавају на позив директора најмање једном квартално.
- (4) За свој рад Комисија одговара директору УИО.

Члан 18.

(Израда Стратегије и Акционог плана Стратегије)

- (1) ОАУР сачињава општи преглед ризика за четири подручја ризика на основу квантитативне анализе интерних и екстерних података, запримљених података и информација од других организационих јединица, као и резултата истраживања које су спровеле друге организационе јединице.
- (2) Идентификовани ризици се процјењују помоћу матрице ризика и мапирају у Регистар ризика.
- (3) Општи преглед ризика и приједлог мјера за ублажавање ризика ОАУР доставља надлежним организационим јединицама на сагласност и допуне ризицима идентификованим на оперативном нивоу.
- (4) ОАУР на основу повратних информација сачињава нацрт Стратегије и годишњи Акциони план Стратегије и доставља до 20. фебруара текуће године Комисији на сагласност.
- (5) Комисија разматра нацрт Стратегије и Акциони план Стратегије и доставља директору на усвајање до 15. марта текуће године.

Члан 19.

(Програм поштовања прописа ризичне области)

- (1) ОАУР приликом сачињавања нацрта Стратегије врши процјену ризичних области у циљу избора области која ће бити третирана кроз Програм поштовања прописа ризичне области и исту доставља Комисији на одлучивање.

- (2) ОАУР сачињава Извјештај о ризичној области који се континуирано допуњава са знањима о ризицима са оперативног нивоа запримљених од стране других организационих јединица.
- (3) Комисија, по потреби, именује оперативни тим који је задужен за сачињавање приједлога Програма поштовања прописа ризичне области.

Члан 20.

(Евалуација Акционог плана Стратегије)

- (1) Имплементацију Акционог плана Стратегије врше надлежне организационе јединице УИО.
- (2) Извјештаје о резултатима спроведених активности надлежне организационе јединице УИО квартално достављају ОАУР које врши евалуацију и обједињену информацију доставља Комисији.
- (3) ОАУР ажурира Регистар ризика по потреби, а најмање једном годишње, како би се утврдило да ли су планиране мјере за ублажавање ризика предузете и да ли су постигле очекиване резултате.

ДИО ПЕТИ - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

(Повјерљивост података)

У процесу управљања ризицима запослени у ОАУР као и корисници резултата наведеног процеса имају обавезу чувања повјерљивости података, записа или извјештаја примљених електронски или у писаној форми. Са подацима обилеженим степеном тајности и личним подацима до којих су запослени у ОАУР дошли у обављању службене дужности обавезни су поступати у складу са важећим прописима који регулишу ову област.

Члан 22.

(Ступање на снагу)

Ово Упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-02-2-125-25/21

28. маја 2021. године

Бања Лука

Директор
Др **Миро Цацула**, с. р.